

Gjensidige

MARKEDS- RAPPORT PENSJON

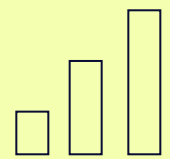
November 2024

Verdensbildet

Det amerikanske presidentvalget fortsatte å prege markedene i november. Etter Donald Trumps valgseier fikk det amerikanske aksjemarkedet en markant oppgang og nådde nye rekordnivåer, drevet av forventninger om skattelettelse for bedriftene. I Asia og Europa har økt frykt for handelskrig og høyere tollsatser dempet markedene i etterkant av valget. Republikanerne både gjenvant kontrollen over Senatet og fikk flertall i Representantenes Hus. Det vil si at den andre Trump administrasjonen får bredere fullmakter til å gjennomføre sin politikk. Gjennom valgkampen har Trump kommet med en rekke løfter. De mest sentrale er skattelettelse, økte tollsatser, deportasjon av ulovlige immigranter og effektivisering av offentlig sektor. Prognosene for BNP-vekst i USA for 2025 ligger nå på 2 prosent, som er betydelig høyere enn Eurosonens 1,2 prosent.

Aksjemarkedet

Det amerikanske aksjemarkedet nådde nye høyder i november, og den amerikanske indeksen S&P500 steg hele 5,7 prosent denne måneden (i USD). Oppgangen i amerikanske aksjer løftet også verdensindeksen, og MSCI World steg 4,6 prosent. Det europeiske aksjemarkedet ved MSCI Europe hadde en marginal oppgang på 0,3 prosent i lokal valuta, mens fremvoksende økonomier ved MSCI EM falt 3,7 prosent. Det norske aksjemarkedet og Oslo Børs (OSEBX) steg 1,6 prosent, trukket opp av høyere gasspriser. Fondsindeksen OSEFX steg 1,4 prosent. Sektormessig var det konsumentvarer og finans som hadde den sterkeste oppgangen i november, opp henholdsvis 6,5 og 6,1 prosent på verdensbasis (MSCI AC World USD). Materialer og helsesektoren hadde den svakeste utviklingen og falt 2,6 og 1,4 prosent.

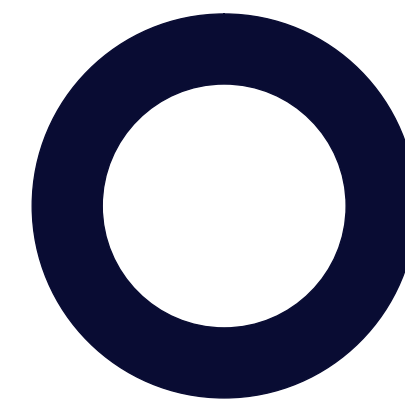
Rentemarkedet

Den amerikanske sentralbanken (Fed) avholdt rentemøte bare to dager etter valget, og besluttet å kutte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng, slik som ventet. Renten ligger nå i intervallet 4,5 til 4,75 prosent. I forkant av det amerikanske valget steg amerikanske statsrenter drevet av forventninger om økte offentlige utgifter og høyere inflasjon under Trump. Etter valget har rentene falt noe tilbake. Trump nominerte også den moderate Scott Bessent som finansminister. Norges Bank holdt som ventet styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Norsk inflasjon har ligget under anslagene fra Norges Bank gjennom 2024, som normalt sett skulle tale for et rentekutt, men svak krone og høy lønnsvekst gjør at Norges Bank holder igjen. Forventet lønnsvekst i Norge i 2025 økte også fra 4,3 til 4,5 prosent.

Avkastningsoversikt per 30.11.2024

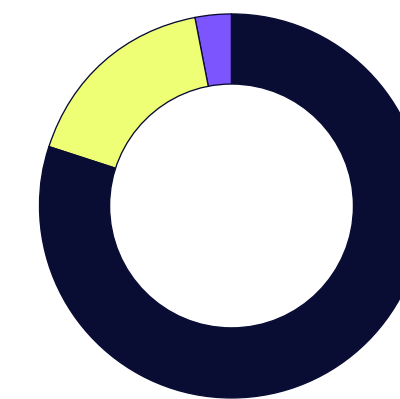
Porteføljer per 30.11.2024	Avkastning fond november 2024	Avkastning fond hittil 2024
KOMBINERT		
Kombinert Aksjer	4,2 %	24,7 %
Kombinert Offensiv	3,6 %	20,3 %
Kombinert Balansert	2,8 %	14,1 %
Kombinert Trygg	1,9 %	8,1 %
Kombinert Renter	1,3 %	4,2 %
Grønn Fremtid Kombinert		
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	4,5 %	28,8 %
Grønn Fremtid Kombinert Renter	1,2 %	4,0 %
FONDSTORG, utvalgte fond		
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,3 %	5,5 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	1,3 %	4,9 %
Nordea Global High Yield	0,0 %	6,3 %
Danske Invest Norge I	1,2 %	16,7 %
Storebrand Norge	0,9 %	14,3 %
DNB Miljøinvest	-4,9 %	-5,2 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	7,5 %	7,5 %

Spareprofiler

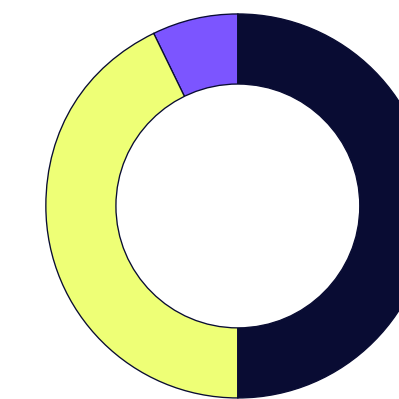
Aksjer

- Aksjemarkedet 100 %
- Rentemarkedet 0 %
- Eiendom 0 %

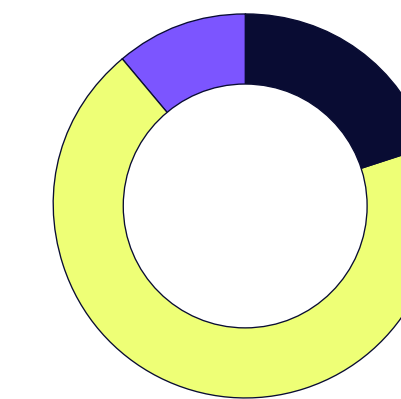
Offensiv

- Aksjemarkedet 80 %
- Rentemarkedet 17 %
- Eiendom 3 %

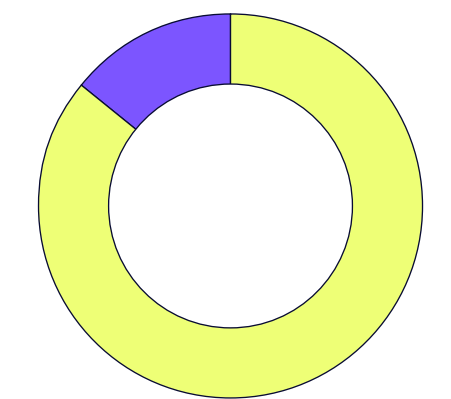
Balansert

- Aksjemarkedet 50 %
- Rentemarkedet 43 %
- Eiendom 7 %

Trygg

- Aksjemarkedet 20 %
- Rentemarkedet 69 %
- Eiendom 11 %

Renter

- Aksjemarkedet 0 %
- Rentemarkedet 86 %
- Eiendom 14 %

Oversikt november 2024

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning november 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Porteføljer per 30.11.2024	Fond	Fond	Fond	Fond	Fond
KOMBINERT					
Kombinert Aksjer	4,2 %	24,7 %	20,6 %	12,7 %	11,8 %
Kombinert Offensiv	3,6 %	20,3 %	17,2 %	10,5 %	10,0 %
Kombinert Balansert	2,8 %	14,1 %	12,2 %	7,1 %	7,1 %
Kombinert Trygg	1,9 %	8,1 %	7,4 %	3,8 %	4,3 %
Kombinert Renter	1,3 %	4,2 %	4,2 %	1,4 %	2,3 %
Grønn Fremtid Kombinert*					
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	4,5 %	28,8 %	23,7 %	-	-
Grønn Fremtid Kombinert Renter	1,2 %	4,0 %	6,3 %	-	-
Kombinert Valutasikret					
Kombinert Aksjer Valutasikret	4,0 %	21,0 %	19,6 %	11,4 %	9,9 %
Kombinert Offensiv Valutasikret	3,5 %	17,5 %	16,4 %	9,5 %	8,5 %
Kombinert Balansert Valutasikret	2,7 %	12,4 %	11,7 %	6,6 %	6,3 %
Kombinert Trygg Valutasikret	1,8 %	7,4 %	7,2 %	3,6 %	3,9 %
Kombinert Renter Valutasikret	1,3 %	4,2 %	4,2 %	1,4 %	2,3 %
AKTIV					
Aktiv Aksjer	2,9 %	22,2 %	12,1 %	9,7 %	9,7 %
Aktiv Offensiv	2,6 %	18,7 %	10,6 %	8,3 %	8,4 %
Aktiv Balansert	2,1 %	13,5 %	8,3 %	6,0 %	6,2 %
Aktiv Trygg	1,6 %	8,4 %	5,9 %	3,6 %	4,0 %
Grønn Fremtid Aktiv*					
Grønn Fremtid Aktiv Aksjer	4,1 %	25,3 %	15,4 %	-	-
Grønn Fremtid Aktiv Renter	1,3 %	4,8 %	5,9 %	-	-
INDEKS					
Indeks Aksjer	4,3 %	20,6 %	19,6 %	11,2 %	-
Indeks Offensiv	3,7 %	17,3 %	17,0 %	9,5 %	-
Indeks Balansert	2,8 %	12,5 %	12,9 %	6,6 %	-
Indeks Trygg	2,0 %	7,9 %	9,0 %	3,6 %	-
Indeks Renter	1,4 %	4,8 %	6,4 %	1,6 %	-
Grønn Fremtid Core*					
Grønn Fremtid Core Aksjer	3,0 %	25,2 %	23,6 %	-	-
Grønn Fremtid Core Renter	1,1 %	3,3 %	6,5 %	-	-

* Startdato 01.03.2022

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning november 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Utvalgte fond per 30.11.2024	Fond	Fond	Fond	Fond	Fond
FONDSTORG					
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,3 %	5,5 %	5,7 %	2,9 %	2,2 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	1,3 %	4,9 %	5,0 %	2,4 %	2,2 %
Nordea Global High Yield	0,0 %	6,3 %	10,0 %	2,6 %	3,4 %
Danske Invest Norge I	1,2 %	16,7 %	7,4 %	9,7 %	9,4 %
Storebrand Norge	0,9 %	14,3 %	12,5 %	11,3 %	10,5 %
DNB Miljøinvest	-4,9 %	-5,2 %	12,0 %	15,6 %	13,4 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	7,5 %	7,5 %	7,3 %	1,7 %	2,7 %

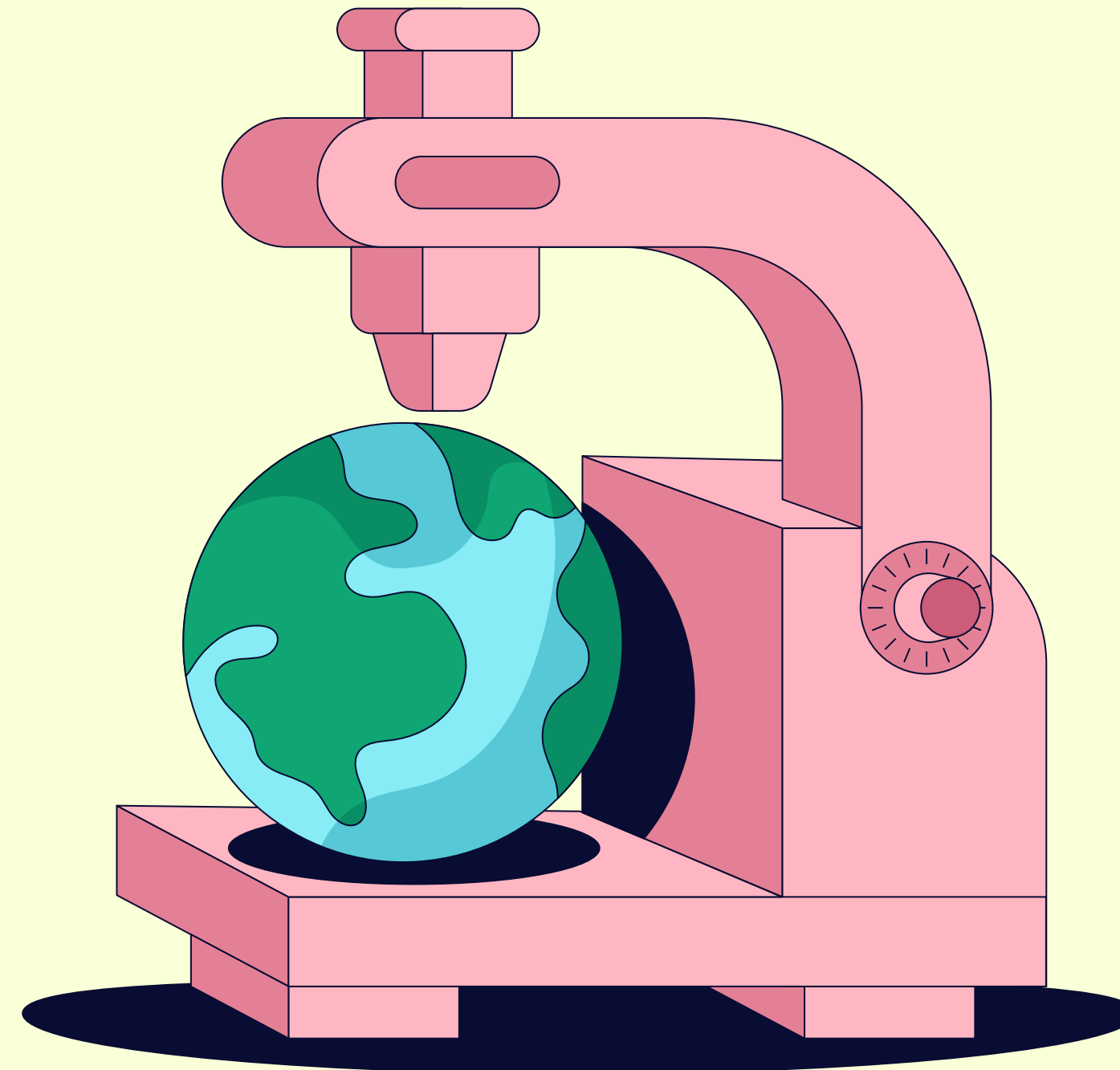
For andre fond vennligst se gjensidige.no

	Avkastning november 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Aksjeindekser per 30.11.2024					
Oslo: OSEFX/Norske aksjefond	1,4 %	13,6 %	11,2 %	9,5 %	9,7 %
Oslo: OSEBX/Norske aksjer	1,6 %	11,3 %	9,9 %	10,0 %	9,9 %
New York: S&P 500	5,7 %	26,5 %	24,2 %	13,9 %	11,3 %
Europa: MSCI Europe (Price)	0,3 %	5,5 %	11,2 %	4,1 %	3,7 %
MSCI World/Globale Aksjefond	4,6 %	21,8 %	23,8 %	12,4 %	10,1 %
MSCI Emerging Markets aksjefond	-3,7 %	5,4 %	7,0 %	0,7 %	0,7 %

	Endring november 2024	Endring hittil 2024	Endring 2023	Kurs
Valuta per 30.11.2024				
USD/NOK	0,3 %	8,5 %	3,7 %	11,03
EUR/NOK	-2,4 %	3,9 %	6,9 %	11,67

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Verdensbildet

Det amerikanske presidentvalget fortsatte å prege markedene i november. Etter Donald Trumps valgseier fikk det amerikanske aksjemarkedet en markant oppgang og nådde nye rekordnivåer, drevet av forventninger om skattekutt for bedriftene. I Asia og Europa har økt frykt for handelskrig og høyere tollsatser dempet markedene i etterkant av valget.

Republikanerne både gjenvant kontrollen over Senatet og fikk flertall i Representantenes Hus. Det vil si at den andre Trump administrasjonen får bredere fullmakter til å gjennomføre sin politikk. Gjennom valgkampen har Trump kommet med en rekke løfter. De mest sentrale er skattekutt, økte tollsatser, deportasjon av ulovlige immigranter og effektivisering av offentlig sektor. Trumps foreslåtte skattekutt vil gi bedre kjøpekraft for forbrukerne og høyere inntjening for bedriftene – som vil være positivt for den økonomiske veksten. Prognosene for BNP-vekst i USA for 2025 ligger nå på 2 prosent, som er betydelig høyere enn Eurosonens 1,2 prosent. Skattekutt kan også gi et høyere statlig budsjettunderskudd. USAs budsjettunderskudd er allerede høyt, og er på 6,5 prosent av BNP i 2024.

Under valgkampen varslet Trump et bredt spekter av tollsatser, inkludert 60 % for Kina og 10-20 % universelle tollsatser. Dette for å fremme amerikanske produkter og produksjon. Økte tollsatser vil gi økte inntekter for staten og dermed en bedre budsjettbalanse i USA. Importerte varer vil bli dyrere, slik at amerikanske forbrukere vil måtte betale mer, noe som kan gi høyere inflasjon. I tillegg vil økte tollsatser gi mindre handel mellom land og dermed lavere global vekst.

I USA er det anslagsvis mellom 8-11 millioner ulovlige immigranter, og mange av dem er i jobb. Trump ønsker å stoppe nye ulovlige innvandrere og deportere de som har ulovlig opphold. Deportasjon kan påvirke arbeidsmarkedet og gi knapphet på arbeidskraft i visse sektorer.

Aksjemarkedet

- Markedsrapport Pensjon 2
- Oversikt August 2024 3
- Verdensbildet 5
- Aksjemarkedet 6
- Rentemarkedet 7
- Valuta 8
- Råvarer 9
- Pensjonssparing 10

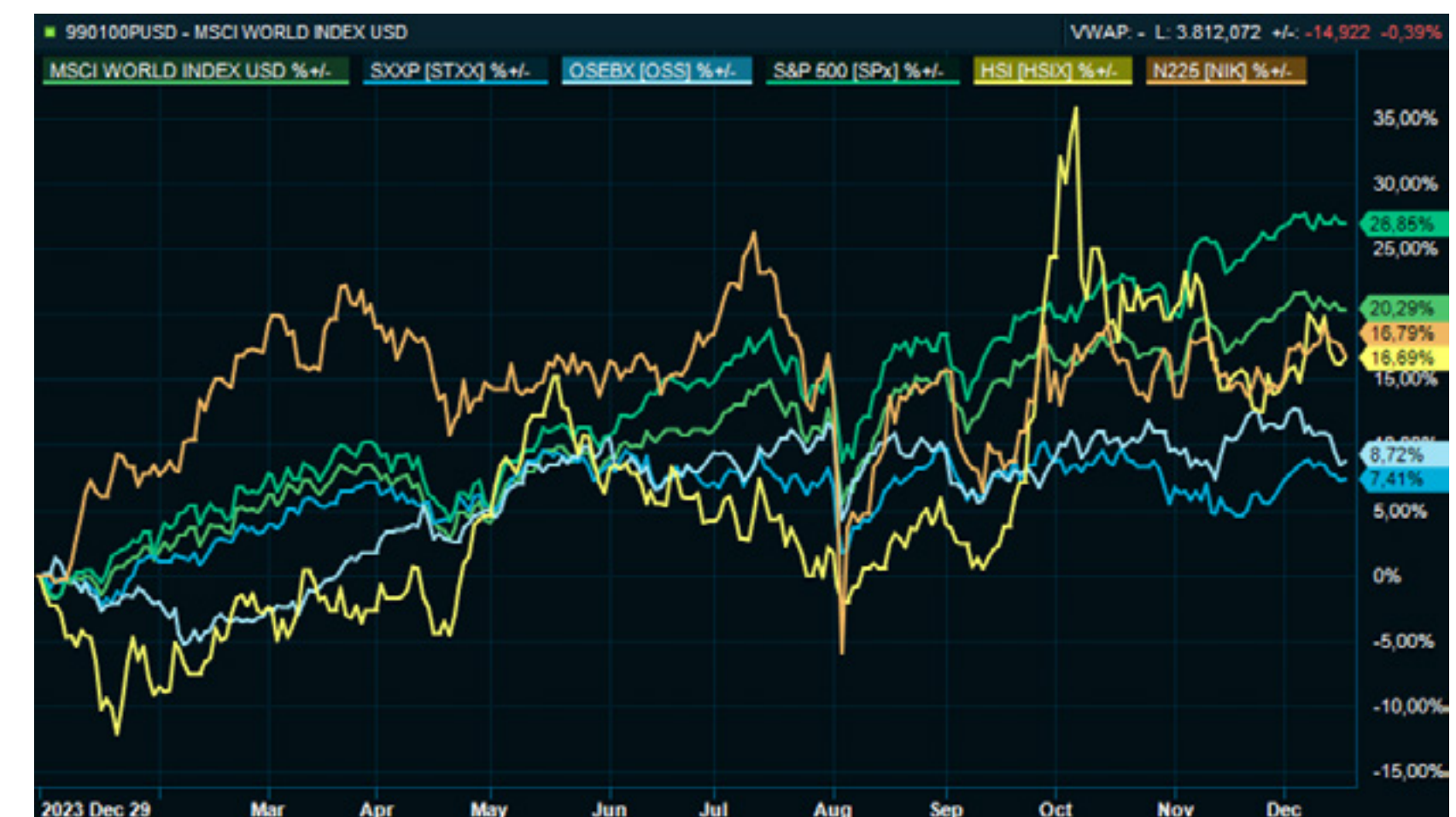
Det amerikanske aksjemarkedet nådde nye høyder i november, og den amerikanske indeksen S&P500 steg hele 5,7 prosent denne måneden (i USD). Hittil i år er dermed S&P500 opp 26,5 prosent. Oppgangen i amerikanske aksjer løftet også verdensindeksen. MSCI World steg 4,6 prosent i november og er opp 21,8 prosent i år. Det europeiske aksjemarkedet ved MSCI Europe hadde en marginal oppgang på 0,3 prosent i lokal valuta og er kun opp 5,5 prosent i år. De asiatiske børsene endte negativt med økt frykt for handelskrig, og fremvoksende økonomier ved MSCI EM falt 3,7 prosent.

Det norske aksjemarkedet og Oslo Børs (OSEBX) steg 1,6 prosent, trukket opp av høyere gasspriser. Fondsindeksen OSEFX steg 1,4 prosent. De norske indeksene har steget henholdsvis 11,3 og 13,6 prosent hittil i år.

Sektormessig var det konsumentvarer og finans som hadde den sterkeste oppgangen i november, opp henholdsvis 6,5 og 6,1 prosent på verdensbasis (MSCI AC World USD). Materialer og helsesektoren hadde den svakeste utviklingen og falt 2,6 og 1,4 prosent.

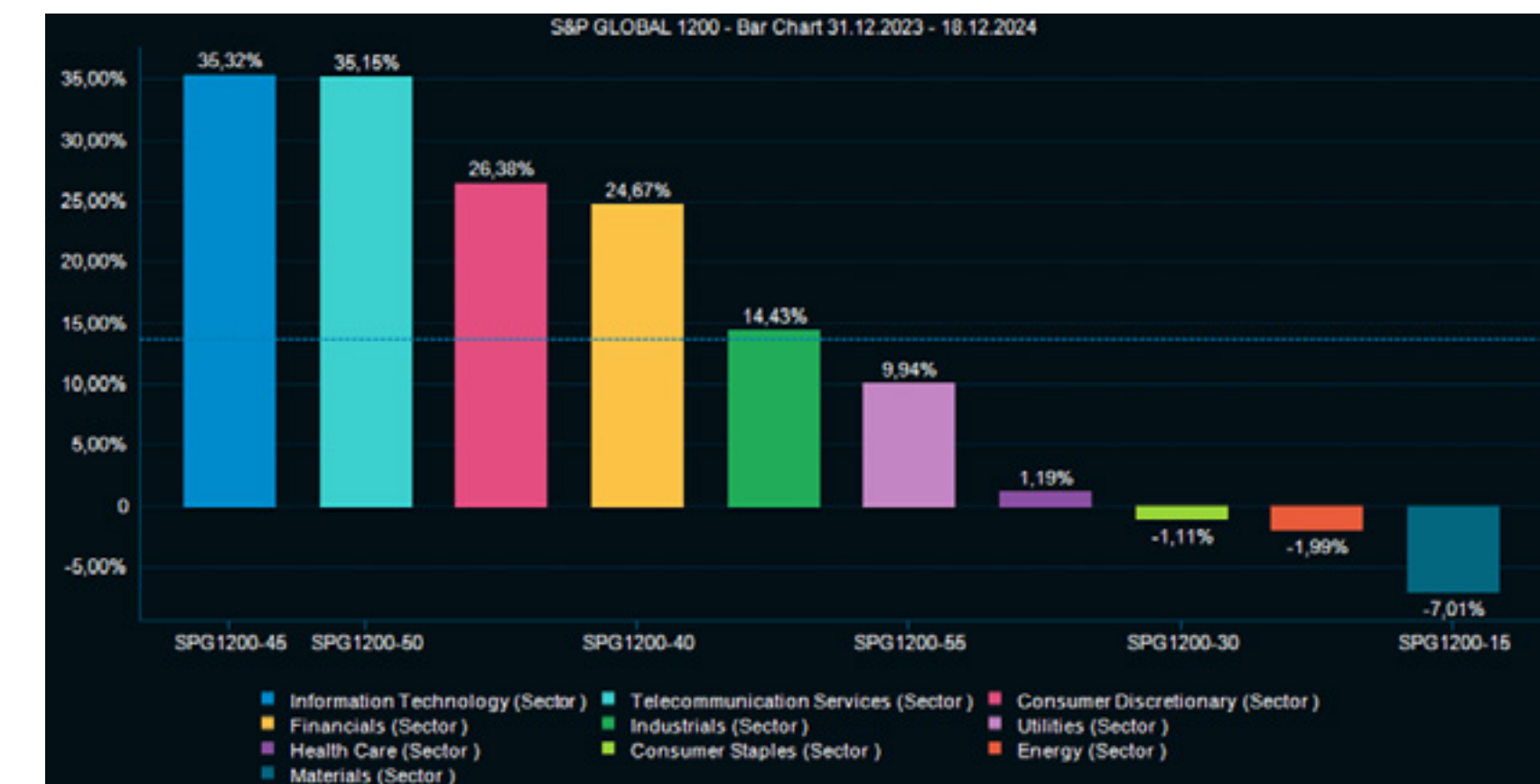
Akseindekser hittil i år

Kilde: Infront

Sektoravkastning hittil i år

Kilde: Infront

Rentemarkedet

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Den amerikanske sentralbanken (Fed) avholdt rentemøte bare to dager etter valget, og besluttet å kutte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng, slik som markedet hadde ventet. Renten ligger nå i intervallet 4,5 til 4,75 prosent. I forkant av det amerikanske valget steg amerikanske statsrenter drevet av forventninger om økte offentlige utgifter og høyere inflasjon under Trump. Etter valget har rentene falt noe tilbake. Trump nominerte også den moderate Scott Bessent som finansminister, som gjorde at rentemarkedet roet seg. Tiårs statsrenter i USA steg derfor kun marginalt i november, med 0,03 prosentpoeng, til 4,34.

Norges Bank holdt som ventet styringsrenten uendret på 4,5 prosent. Norsk inflasjon har ligget under anslagene fra Norges Bank gjennom 2024, som normalt sett skulle tale for et rentekutt, men svak krone og høy lønnsvekst gjør at Norges Bank holder igjen. Forventet lønnsvekst i Norge i 2025 økte også fra 4,3 til 4,5 prosent. De fleste analytikere venter nå at vi tidligst får rentekutt fra Norges Bank i mars 2025. Tiårs statsrenter i Norge falt med 0,16 prosentpoeng i november, til 3,65, mens tilsvarende europeisk rente falt 1,19 prosentpoeng, til 2,22 prosent.

Tiårs statsobligasjonsrente Norge, USA og Europa hittil i år Kilde: Infront

Valuta

- Markedsrapport Pensjon 2
- Oversikt August 2024 3
- Verdensbildet 5
- Aksjemarkedet 6
- Rentemarkedet 7
- Valuta 8
- Råvarer 9
- Pensjonssparing 10

Den amerikanske dollaren fortsatte å styrke seg mot de fleste andre valutaer i etterkant av valget. Det reflekterer at investorer fortsatt har tillit til det amerikanske markedet, i tillegg til at amerikanske renter har falt mindre enn i mange andre land. Den norske kronen svekket seg 0,3 prosent mot dollaren og styrket seg 2,4 prosent mot euroen i november. Hittil i år har kronen svekket seg 8,5 prosent mot USD og 3,9 prosent mot EUR.

USD/NOK og EUR/NOK

Kilde: Infront

Råvarer

Metallprisene var volatile i november, og prisen på kobber og gull falt henholdsvis 5,2 og 3,7 prosent (i USD). Oljeprisen (Brent) steg 1,4 prosent. I rapporten fra OPEC i november, anslås det enda lavere vekst i verdens oljeetterspørsel i år og til neste år. Det pekes på at veksten i store land som Kina og India er nedjustert. Spesielt har etterspørselen fra Kina bremsset sett i lys av de store økonomiske utfordringene den siste tiden. Kina opplever stor overkapasitet i eiendomssektoren, mulig handelskrig og lite privat forbruk.

Oljepris Brent Spot indikator

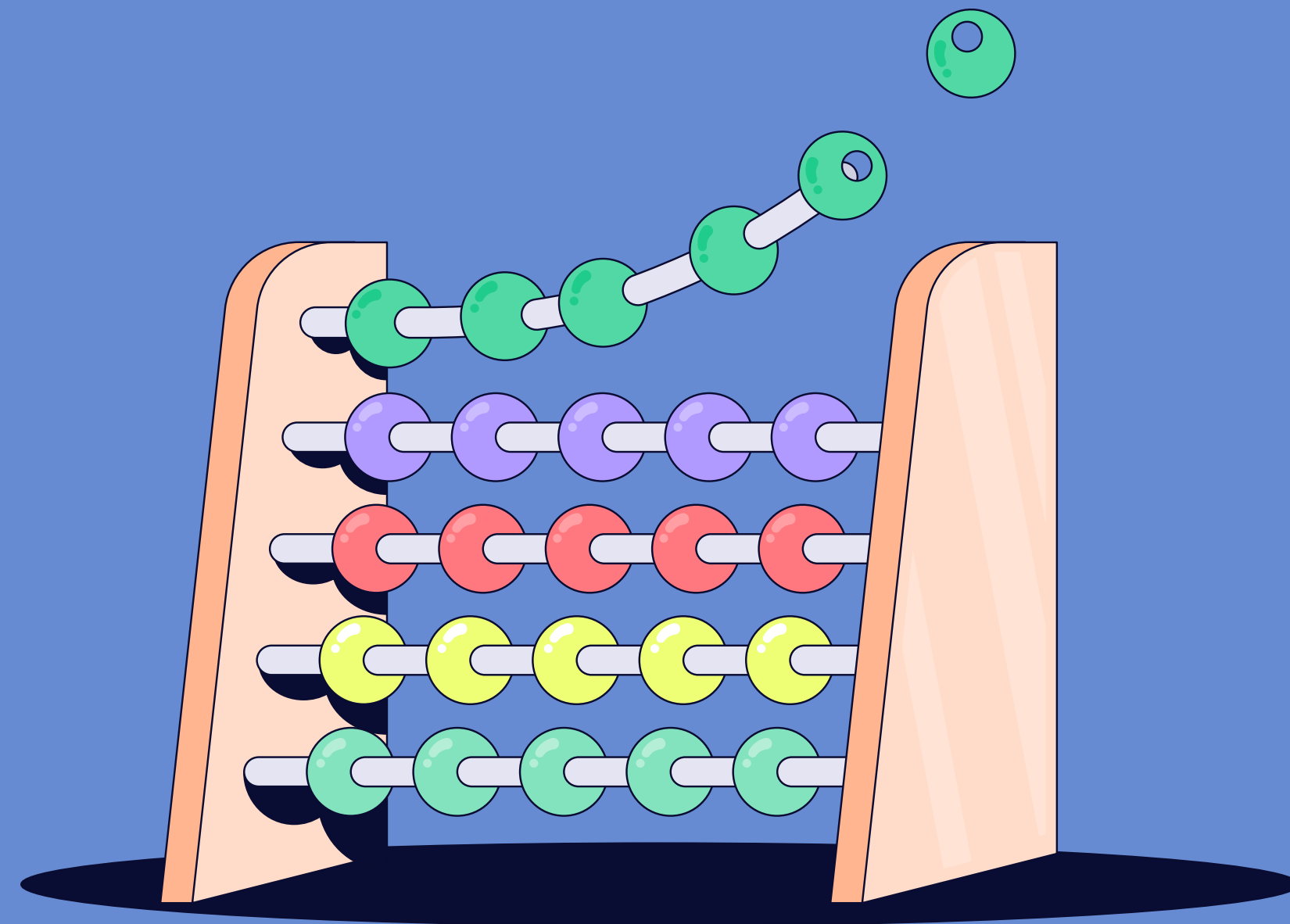
Kilde: Infront

- Markedsrapport Pensjon 2
- Oversikt August 2024 3
- Verdensbildet 5
- Aksjemarkedet 6
- Rentemarkedet 7
- Valuta 8
- Råvarer 9
- Pensjonssparing 10

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Pensjonssparing

Pensjonssparing og annen fondssparing er sparing med lang tidshorison. Gjensidiges generelle anbefaling er at du som kunde følger din valgte sparestrategi i henhold til dine risikopreferanser, og det er ikke gitt at man bør gjøre endringer selv om markedet svinger på kort sikt. Historien viser oss at nedgangstider i aksjemarkedet blir avløst av oppgangstider. Over tid har oppturene vært større enn nedturene. Hovedregelen er at man har tjent på å spare langsiktig i verdipapirer.

VIKTIG INFORMASJON OM RAPPORTENE VÅRE - ANSVARFRASKRIVELSE

Denne rapporten er laget av Gjensidige Pensjonsforsikring AS som generelt informasjonsmateriale. Det er viktig at ingen oppfatter materialet som en personlig anbefaling av bestemte verdipapirer, finansielle instrumenter eller strategier. Innholdet er heller ikke egnet som investeringsrådgivning for den enkelte investor. Vi har basert materialet på opplysninger som er offentlig tilgjengelige. Alle vurderinger og estimater er gitt i god tro. Vi anser alle kildene våre som pålitelige, men kan ikke garantere at alle opplysningene er korrekte eller fullstendige. Gjensidige Pensjonsforsikring AS påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i informasjonen. Derfor kan vi heller ikke ta ansvar for eventuelle tap i forbindelse med disposisjoner som er foretatt på bakgrunn av det vi presenterer her.

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalternes dyktighet, fondets risiko og kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Valutakursendringer vil kunne påvirke verdien av fondet dersom andelenes kurser stilles i fremmed valuta.

Gjensidige